

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Victor Boico, Nadejda Toma,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2018, declarat de către avocatul Șontea Daniel în numele inculpatului

Ursu Petru XXX, născut la XXX,
originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 04.04.2018 – 16.05.2018;

2. Instanța de apel: 20.06.2018 – 19.09.2018;

3. Instanța de recurs: 05.12.2018 – 20.02.2019.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Ungheni din 16 mai 2018, Ursu Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.201¹ alin.(2) lit.c) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost dispusă încasarea din contul lui Ursu Petru în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea expertizei în mărime de 448 lei.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Ursu Petru, la data de 25 decembrie 2017, aproximativ ora 20:00, aflându-se la domiciliul său din XXX, acționând intenționat, urmărind premeditat scopul provocării vătămarilor corporale unui membru de familie, pe fonul unor relații ostile apărute spontan între el și concubina sa Dascaluic Lilia, exprimându-se cu cuvinte necenzurate în adresa ei, i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii în regiunea corpului, provocându-i, conform raportului de expertiză nr.201824D0012 din 16.02.2018, vătămări corporale medii manifestate prin fractura falangei bazale a degetului V al mâinii stângi, echimoze pe față și brațe, hemoragii pe mucoasa buzei de sus, excoriații pe gât, care au fost produse prin acțiunea unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate.

3. La data de 31 mai 2018, împotriva sentinței a declarat apel avocatul Nastas Tatiana în numele inculpatului, solicitând casarea acesteia în partea pedepsei penale, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(2) lit.c) Cod penal, pe o perioadă de probațiune de 1 an, invocând că instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75 și 61 Cod penal și i-a aplicat inculpatului o pedeapsă prea aspră; - nu a ținut cont de faptul că acesta și-a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii imputate și se căiește sincer pentru fapta comisă, că nu au fost constatate circumstanțe agravante, precum și că părțile s-au

împăcat la faza judecării cauzei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2018, apelul declarat de către avocatul Nastas Tatiana în numele inculpatului a fost respins ca nefondat.

În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că sentința a fost contestată doar în partea stabilirii pedepsei.

În acest sens, instanța a indicat că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art.6, 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor grave, de persoana inculpatului, care anterior a fost condamnat, inclusiv pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsă penală sub formă de un an închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de un an, că și-a recunoscut vina și s-a căit sincer pentru fapta comisă, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, iar drept circumstanțe atenuante au fost reținute recunoașterea vinovăției și căința sinceră, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, și corect a determinat categoria și termenul pedepsei penale, stabilind că corectarea inculpatului va fi atinsă doar prin aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu executare reală a ei.

Cu referire la argumentele apelantului privind oportunitatea suspendării condiționate a pedepsei penale, instanța a precizat că aplicarea prevederilor art.90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia. Suspendarea executării pedepsei nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde.

În speță, instanța a reținut că, anterior, inculpatul a mai fost condamnat pentru o infracțiune similară și, în pofida faptului că acestuia i-a fost acordată posibilitatea de a se corecta, prin dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei, nu a mers pe calea corectării și a continuat să manifeste un comportament infracțional.

Prin urmare, argumentul apărării, precum că părțile s-au împăcat și că în familia lor în prezent este o atmosferă normală, nu poate fi reținut pentru aplicarea față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal.

Complementar, instanța de apel a menționat că, contrar celor afirmate de către apelant, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța a luat în considerare toate circumstanțele cauzei, inclusiv că inculpatul și-a recunoscut vina și s-a căit sincer pentru fapta comisă.

5. La data de 16 noiembrie 2018, avocatul Șontea Daniel în numele inculpatului a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, care invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei penale, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă penală sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității sau să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii, pe motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; - instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.61 și 75 Cod penal și eronat a dispus executarea reală a pedepsei penale, fiind o pedeapsă inechitabilă; - instanța nu a ținut cont de faptul că inculpatul și-a

recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii imputate și se căiește sincer pentru fapta comisă, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, că nu au fost constatate circumstanțe agravante, precum și că părțile s-au împăcat, că are la întreținere trei copii minori unul fiind copilul comun al inculpatului și al păreții vătămate, partea vătămată a susținut apelul apărătorului și nu își dorește ca inculpatul să fie lipsit de libertate, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, se caracterizează pozitiv la locul de trai.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului ordinar, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs a invocat drept temeiuri de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, precum și în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare.

Colegiul reține că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, și critică hotărârea instanței de apel numai referitor la pedeapsa aplicată.

Instanța de recurs consideră că motivele invocate de către recurent la acest capitol sunt lipsite de temei legal.

Astfel, Colegiul penal relevă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Subsecvent, instanța de recurs reține că instanța de apel a dat deplină eficiență prevederilor art.61 și 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor grave, de persoana inculpatului, care anterior a fost condamnat pentru comiterea mai multor infracțiuni, inclusiv pentru comiterea

infracțiunii prevăzute de art.201¹ Cod penal, că pentru săvârșirea acestei infracțiuni i-a fost aplicată pedeapsă penală sub formă de un an închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, însă nu a mers pe calea corectării și a săvârșit din nou o infracțiune similară, că și-a recunoscut vina și s-a căit sincer pentru fapta comisă, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, iar drept circumstanțe atenuante au fost reținute recunoașterea vinovăției și căința sinceră, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, și corect a conchis că corijarea acestuia poate avea loc doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate, iar aplicarea art.90 Cod penal, nu va duce la atingerea scopului sus menționat.

Colegiul penal reține că recurentul a invocat, precum că la stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele cauzei, enumerate la pct.5 al prezentei decizii, și eronat a dispus executarea reală a pedepsei penale aplicate, și menționează că, reieșind din textul hotărârilor judecătorești pronunțate anterior acestei decizii, contrar celor afirmate de către acesta, circumstanțele la care face referire în recurs, au fost luate în considerare de către instanțele de fond la numirea pedepsei și astfel, argumentele invocate nu pot fi acceptate întru casarea hotărârilor judecătorești.

Totodată, Colegiul penal relevă că legiuitorul acordă dreptul instanței, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, de a decide de la caz la caz, posibilitatea aplicării pedepsei vinovatului cu suspendarea condiționată a executării ei și nicidecum nu o obligă în acest sens.

În speță, rezultă că instanțele de fond, reieșind din circumstanțele sus menționate, au considerat rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită, motivându-și soluția adoptată, indicând din care motive au ajuns la concluzia potrivit căreia, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii reale.

Or, așa cum reiese din materiale cauzei, inculpatul, prin sentința Judecătoriei Nisporeni din 08.06.2015 (f.d.85), a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.201¹ alin.(2) lit.b) Cod penal la un an închisoare, cu suspendare condiționată a executării pedepsei pentru o perioadă de probațiune de un an, însă acest tip de pedeapsă penală nu este în măsură să-și realizeze scopul de corectare și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni de către inculpat.

Colegiul penal ține să reitereze alegațiile instanței de apel, potrivit cărora, suspendarea condiționată a pedepsei penale este o măsură oferită persoanei prin lege pentru a demonstra că infracțiunea comisă este un incident în viața ei, iar în speță, având în vedere pasajul de mai sus, nu mai poate fi vorba de „un incident” în viața inculpatului, ci de o anumită frecvență, iar aplicarea prevederilor art.90 Cod penal ar periclita însăși scopul acestei norme.

Astfel că, instanța de apel și-a motivat soluția referitor la iraționalitatea numirii pedepsei inculpatului cu suspendarea condiționată a executării ei pe o perioadă de probațiune.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul remarcă că recursul repetă textul apelului, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel, examinându-le în ansamblu, le-a dat o apreciere corespunzătoare, conform art.414 Cod de procedură penală, pronunțându-se argumentat și detaliat asupra lor.

Având în vedere acest aspect, instanța de recurs își însușește în întregime alegațiile instanței de apel, redate succint la pct.4 al prezentei decizii și consideră că o

expunere repetată asupra lor este inutilă, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România din 16.02.2010*, în pct.37 al Hotărârii a statuat că, dacă art.6 § 1 din Convenția EDO obligă instanțele să își motiveze deciziile, acesta nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, 19.04.1994*). Cu toate acestea, noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu se fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare (*Helle împotriva Finlandei, 19.12.1997*).

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiurile invocate de către recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Șontea Daniel în numele inculpatului Ursu Petru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui Ursu Petru, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă și va fi pronunțată integral la 21 martie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Victor Boico

Nadejda Toma